

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopolni naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

Kdo je kriv, da justičnega ministra ukazi gledé rabe slovenskega jezika pri sodnijah némajó veljave?

(Izv. dop. iz spodnjega Štajerskega)

Nikdo drugi, nego justično ministerstvo samo!

Treba le pogledati, kako v zadnjem času justično ministerstvo pri imenovanji sodnikov in njih namestnikov na spodnjem Štajerskem ravna.

Ne gledé na čisto slovenske okraje nastavlja ljudi, kateri so slovenskega jezika skoraj čisto nezmožni.

S tem greši proti svojim naredbam samim, kajti naročeno je bilo, in pretilo se je, da mora se vsak čiste slovenščine tudi za pismeno rabo naučiti, sicer se nanj ne bo oziralo pri prošnjah.

Poglejmo si pa naše novoimenovane sodnijske gospode.

G. Fladung c. kr. okrajni sodnik v Šmarji, Nemeč, njegov adjunkt g. Wagner ravno tako; Slovenski Bistriški adjunkt g. Frass, Nemeč, gosp. Liebisch v Ptuji, Nemeč, g. Nedwed v Ormoži, Nemeč itd. v najnovjšem času g. Bauvier v Gornjem gradu, Nemeč.

Kakor čujemo nameravajo sedaj tudi v sredino čisto slovenskega ljudstva, v Ljutomer nastavitviti na g. Piriingerjevo mesto kot c. kr. okrajnega sodnika, Nemeč — Celjana.

Pismenega slovenskega ne znajo nič; večina jih za silo znano sodnijsko mešanico lomi, da se človeku milo stori, če čuje, kako se naša mila slovenščina kakor v Prokrustovi postelji tlači.

Potem pa dobivamo na slovenske uloge nemške odloke.

Za vsak slovenski odlok se mora človek boriti, pritožbe na ministerstvo itd. ulagati, katero sicer dá preiskavati, ali res kdo zahteva slovenske odloke, in ko to vsi zaslišani občinski predstojniki itd. jednoglasno potrdijo, kakor se je to v Ormoži zgodilo, vendar nema toliko oblasti, da bi n. pr. jedinega Ormoškega g. Kmetiča prisililo, da spoštuje njegove ukaze, ter na slovenske uloge dava slovenske odloke!

Drugi ti sodniki upirajo se na drug način zoper slovenščino. Pustili bi take slov. uloge ležati, sam Bog ve kako dolgo. Človek mora hčiti poganjati in poganjati, pred ko se mu posreči omečiti trdo srce sodnikovo, da se vendar usmili slovenske uloge ter jo reši (v resnici „reši“). Znan mi je slučaj, da je tožnik rešitev tožbe zarad motenja posesti na katerej tožbi je bilo, kakor to postava velevala zapisano in debelo podčrtano: „nujno zarad motenja posesti“ in katero je uložila 10. maja, še le 20. junija dobil!

Rešitev tach tožeb dobiva človek navadno, če je sodnija — počasna vsaj v 8—10 dneh!

Kaj nam pomagajo naredbe visokega justičnega ministerstva, če justično ministerstvo take ljudi nastavlja, kateri sposobni niso, da bi se po njih ravnali, ali pa, kar je navadno, za to dobre volje nemajo.

To je rana, katero mora justično ministerstvo zaceliti, ako ima v istini voljo slovenskemu jeziku pomoči do ravnopravnosti in — svojim naredbam do spoštovanja.

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor istrski.

Poreč, 20. junija.

(V. s. e. j. a.) Predseduje dr. Vidulič. Vladni zastopnik Gummer. Manjkajo 4 poslanci i biskupa. Pričetek ob 1/4 na 12. uro.

Prečita se zapisnik zadnje seje. Laginja zahteva, da se v ta zapisnik vsprejme opazka, da je on govoril v zadevi Kastavske občine tudi v italijanskem jeziku. — Ne ugovarja se.

Dr. Canciani utemeljuje svoj predlog, naložiti deželnemu odboru, naj pri vladi izposluje omejenje lovskih dovolenj, da se na ta način vsaj nekoliko varujejo interesi poljedelstva. Govornik utemeljeval je prav dobro svoj predlog, kateri je bil tudi soglasno vsprejet.

Za šolski odbor poroča dr. Scampichio o šolskem proračunu, koji se brez debate odobri.

Dr. Costantini poroča v imenu istega odbora o letnem poročilu deželnega šolskega sveta in predlaga 2 resoluciji v smislu, da se v krajih, kjer je prebivalstvo mešano italijanske in slovenske narodnosti, (brez ozira na manjšino), ustanovijo po 2 šoli, vsaka s svojim jezikom, in da se prepušča starišem svoboda, upisovati otroke, kamor jim drago. S tem, da se odobre nazori deželnega odbora, katere je podarjal v raznih dopisih v tej zadevi.

Spinčić v daljšem hrvatskem govoru temeljito zavrača nazore šolskega in deželnega odbora. A poslušaj ga samo deželni glavar in manjšina. Gospodje od večine prično že pri prvih njegovih besedah glasno razgovarjati se mej seboj in sprehajati se po dvorani. A te demonstrativno preziranje govornika nikakor ne moti, nego on nadaljuje, kakor da bi ga vse pazljivo poslušalo.

Naposled predlaga v obeh jezicih sledečo resolucijo:

„Odobravajuc nazore izražene po visokom c. kr. zemaljskom šolskom vieću odnosno njegovom predsedniku (Pretisu) u nekih odgovorih slavnemu pokrajinskemu odboru gledé poučavanja u pučkih školah, ozirom na govor djece in na temeljno didaktičko pravilo, da se djeca poučavaju u jeziku, kojega govore in ne pristajuc na dotične prosvjede slavnoga pokrajinskoga odbora, odlučuje se:

1. Po svih školah u pokrajini ima se provesti temeljno didaktičko pravilo, da se podučaje u svih školskih godinah materinskim jezikom djece, koj se ima savjestno utvrditi, jer samo tako može se doseći svrha, koju ima pučka škola i mogu prestati borbe — opravdane — izmedju obijuh narodnosti pokrajine.

2. Za manjino djece obzirom na materinski

LISTEK.

Spomini na Ljubljano.

Takó se zove spis priobčen v „Izvestijah St. Petersburgskago blagotvoriteljnago občestva“ (št. 4, april, 1884), kder K. G. pripoveduje o tem, kak utis je napravila nanj Ljubljana in njeno narodno življenje. V rani vspomladi l. 1883, pravi, vozil sem se po železni cesti iz Zagreba, tega oživelega in prijaznega hrvatskega središča v neznanu mi še slovensko Ljubljano. . . Mislim sem o tem globokem spanji, v katerem je nekdanj nahajal se slovenski narod, o njegovi bridki usodi in duševni nesvobodi in v spomin mi je prišlo vse, kar sem čital in slišal o pričetku in razmerah narodnega preropenja Slovencev. . . Oni se na vzhodu in jugu primikajo k bratom Hrvatom, z drugih stranij pa so odvsod okroženi od tujih, sovražnih jim narodnosti. To tudi določuje njihovo zgodovinsko nalogo, gorko časi in trpko usodo, ali h kratu častno mesto v slovanstvu. . . Mnogo (in že zgodaj) izgubil je slovenski narod v

svojem obsegu in na raznih stranéh svojega življenja, toda poglotiti se s cela ni dal, ob času je probudil se po jako opasnem spanji, oživel z nova, bodro načel novo perijodo narodnega življenja, poln samozavesti in moči za borbo z nedremajočim sovražnikom in zdaj je njegovo stanje že tako, da smelo in svitlimi nadejami more gledati v prihodnost.

Nato razkazuje pisatelj mesto Ljubljansko, napomina Slov. Matico, licejalno knjižnico, družbo sv. Mohora in dramatično društvo ter pove o katoliški družbi na Kranjskem zanimive besede: v obče ni mogoče, da ne bi se opazilo, ka duh in element katoliški skrbno poddržavan od gorečih slug Rima se čisto in krepko kaže v delavnosti teh domoljubnih društev. Da ni te, če se gleda s stališča države in avstrijske administracije, rešilne olupšave, brez nobene dvojbe bi narodno slovensko delo na svojem potu srečavalo mnogo več ovir in zavisti, kakor zdaj. — V pregledu perijodične književnosti našteje slovenske novine in pristavi: v Ljubljani je letošnje leto ustvaril se še jeden politični časnik — slovenske méri, rekše jeden najbolj izobraženih in energičnih mladih rodoljubov g. I. Hribar — sam pisa-

telj in tudi pesnik — je začel izdajati novine pod imenom „Slovan“. Na dalje govori pisatelj o našem pesništvu, o Krajčevi biblioteki, o nabiranji narodnega blaga, o Ljubljanski čitalnici ter konča spis s kritiko našega političnega delovanja.

„Jasno je, da so vsa ta in podobna fakta, ki tako lepo govoré o povzdignjenji narodnega duha in vseslovenske zavesti v tesni zvezi z vspehi slovenskega naroda v političnem boji za pravice svoje narodnosti. Ne moremo tu široko govoriti o tej borbi in o doseženih rezultatih. Opazimo le, da v Slovincih (kakor tudi pri drugih avstrijskih narodih) ti vspehi visé v veliki meri od nazorov in namer premenljive administrativne politike, ki podpira, da ohrani notranje duševno ravnotežje, koristi in pravice zdaj te, zdaj druge narodnosti na škodo interesov njenih sošedov, katere je treba oslabiti iz teh ali onih uzrokov. . . V zadnjih dvajsetih letih so Slovinci dobili mnogokaj; bojevanje je šlo, to se zna, pred vsem za domači jezik, za osnovni element in prvi pogoj narodnega razvitka, za njegovo ravnopravnost v školah in potem v uradih. Žal, politično gibanje Slovencev spremlja zdaj kvarljivi in slabeči boj političnih

jezik ima se ustrojiti svagdje i samo ondje posebni odjel, gdje broj te manjine doseže do broja, koj se zahtjeva po zakonu za utemeljenje jedne škole, jer, kad bi se i za 5, 6, 10 djece ustrojilo odjele, moglo bi doći do toga, da bi svaka skoro škola u pokrajini morala imati po dva odjela, a zemaljski dohodci nebi tolikih troškova namiriti mogli.“

Da Spinčiću ni nikdo odgovarjal in da so bile resolucije šolskega odbora z veliko večino vsprejete, je po dosedanjih skušnjah samo ob sebi razumljivo.

Ker je v zadnji seji izjavil deželnega glavarja namestnik, da se večina ne bode ozirala na predloge stavljene v slovanskem jeziku (da-si se stavijo vedno v obeh jezikih), odločil se je poslanec Laginja v sporazumljenji z drugimi slovanskimi poslanci, da bode pri zadnji točki dnevnega reda govoril samo italijanski

Kajti besede govornika večine bile so razumeti, da naj se manjšina služi italijanskim jezikom, pa da bode kaj dosegla. In baš zadnja točka dnevnega reda bila je taka, da je morala večina pokazati, da je bilo njeno vabilo samo pesek v oči. Kakor je delala že desetletja, tako tudi danes. Še huje. Manjšini ni nikdo odgovarjal, in se ni večina na njene predloge ozirala — vse jednako, kakor da bi se govorilo v katerem koli jeziku.

Predmet obravnave pa je bila zakonska osnova, s katero se premene nekateri §§. občinskega reda in predlogi Laginje taki, da neso izvirali iz principijelnega nasprotja.

V generalni debati pretresuje Laginja občinski red in občinski volilni red, ter omenja, da ne gre kopati male luknje, a velike pustiti odprte. Nasvetuje prehod na dnevni red.

Ne odgovarja mu noben in preide se v specialno debato.

Odbor politično-pravni nasvetuje: Občinske seje morajo biti vsaj 4 v letu in to v prvih 10 dneh vsacega četrletja.

Laginja dokazuje, da to mnogokrat ni mogoče in predlaga: v prvem mesecu vsacega četrletja.

Nobeden, niti poročevalec ne ugovarja temu predlogu, a vsprejme se odborova stilizacija.

Odbor dalje nasvetuje: Občinske seje oznazniti se imajo odbornikom vsaj 3 dni prej.

Laginja zopet dokazuje, da je ta čas prekratek, posebno na deželi, kjer imajo odborniki v raznih krajih posla, katerega tako na naglo zapustiti ne morejo.

Vsprejme se zopet odborov predlog, ne da bi ga kdo zagovarjal ali ugovarjal Laginji.

Odbor predlaga: Tudi župan (ali predsednik) glasuje pri sejah.

Laginja se strinja, a želi, da bi glasoval zadnji. Zabadava. Jednako prejšnjim vsprejet je odborov predlog.

Dalje predlaga odbor:

Ako kdo ne glasuje, smatra se njegov glas kot protiven predlogu.

Laginja tudi temu odločno ugovarja, ker tako propadali bodo najbolji predlogi vsled tega, da bode dvojica ali trojica ostro nasprotna dosegla večino s pomočjo onih, ki neso ni za, ni proti, a se bode njih neglasovanje prištevalo nasprotnemu. A ti „divjaki“ odgovarjali bodo sovaščanom: „mi neso glasovali!“

Ker večina z enakim preziranjem manjšine

strank v njihovem društvu samem in ne manj pogubni duh narodnega (slovenskega) separatizma, kakoršen tudi pretresa druge slovanske rodove in moti občeslovansko delo. Završim toraj svoje bežne opazke z iskreno željo, da bi skupno v vspehu narodnega slovenskega dela krepila se in razvijala v Slovencih zavest slovanska v širokem pomenu, ideja slovanske vzajemnosti in duševnega zblizenja z vsem slovanstvom, a posebnost sosednim bratovskim narodom, s Srbo-Hrvati. V tem in jedino v tem je njihova rešitev, v tem njihova bodočnost.“

L.

Knez Srebrjani.

(Ruski spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil I. P.)

XXXI. Poglavje.

Božja sodba.

(Dalje.)

Počasi stopal je konj, priuzdigajoč kosmate noge s srebrnimi nakolenicami, pripognil debeli vrat, in obstal je z družino Andrejevičem pet sežnjev od njegovega protivnika, začel je tresti gosto volno grivo,

vsprejme odborov nasvet, ne stavi Laginja nobenega predloga več, da-si je nameraval in postava vsprejme se cela po nasvetu političnega pravnega odbora, v katerega, kakor znano, večina ni volila nobenega slovenskega poslanca.

Ob 1. uri se sklene seja.

Prihodnja v ponedeljek sli torek.

V sredo bode menda zborovanje končano.

Deželni zbor Goriški.

V drugi seji v dan 9. t. m. ob 4 uri popoldne položil je deželni odbor račune za leto 1883 in proračun za leto 1885, kateri so se izročili finančnemu odseku.

Predlog dra. Ambrama, naj bi se odposlala prošnja vladi, da bi oprostila kolekov in pristojbin vsa pisma in pogodbe v zadevi pogozdenja Krasa, je bil jednoglasno vsprejet. Po predlogu dra. viteza Tonkljija volil se je razen finančnega tudi policijski in pravni odsek. Po volitvi v odseke je predsednik sejo zaključil.

Tretja seja je bila 17. t. m. ob 5, uri popoldne. V ti seji potrdili so se proračuni za leto 1885 naslednjih zalogov: študentski, dohodkov 4079 gld., stroškov 1091 gld.; mej temi dohodki je tudi 2000 gld. letne plače dež. glavarja grofa Coronini-ja, katere je podaril g. grof, da se napravi študentska zaloga Coroninijeva, kateri bo glavica po 6. letih 12000 gld. Na predlog dra. Tonkljija se je zbor Nj. ekscelenci z ustajenjem zahvalil za velikodušni dar; deželno občinski zalog, ki ima 2006 gold. dohodkov in 1810 gld. stroškov; gospinski zalog z dohodki 6114 gld. in stroški 6305 gold.; zalog za bolne in ranjene vojake z doh. 1124 gld. in stroški 1025 gld.; zalog Werderberških študentskih z dohodki 3625 gld. in stroški 3604 gld. in glavni za uboge, doh. 24531 gld. in stroški 24.224 goldinarjev.

Potem je zbor odobril še nekatere sklepe dež. odbora v denarnih zadevah manjšega pomena. Predlog o podajšanji najemne pogodbe gledé vojaške bolnišnice na Placuti izročil se finančnemu odseku ter seja zaključil.

Četrta seja je 20. t. m. ob 9 1/2 uri zjutraj. Na dnevnem redu so bili sledeči predlogi deželnega odbora: predlog o dovolitvi pokojnine 100 gld. bivšemu učitelju J. Vovku; o donesku 600 gld. za pogozdovanski zalog; o dovolitvi odgojne podpore sinu učitelja Breščaka Prvi, tretji in četrti predlog izročili so se peticijskemu, drugi finančnemu odseku.

Po seji so bila posvetovanja o organizaciji deželnega zavoda gluhonemih.

Trgovska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

III. „Za obdelan les, torej tudi za železniške pragove se uporabljajo kakor za žagan les cene specialnega cenovnika II. in c. kr. ravnateljstvo se prosi, da odstotne odpuste, kateri se nahajajo v izjemnem cenovniku V. in kateri so združeni z minimalnimi količinami, po refakcijskem potu v priličnem obroku odtegne.“

V utemeljitvi tega predloga se opozoruje, da so železniški pragovi že obdelan les ter imajo veliko večjo vrednost kakor les za kurjavo ali oblikovec; ker se za železniške pragove po izjemnem cenovniku V. in posebnem cenovniku z dne 15. febr. 1884

ki se je skoraj dotikala zemlje, grizti uzdo in nestrpljivo kopati pesek z močnim kopitom in pri vsakem udaru so se pokazale bleščeče srebrne podkve. Videlo se je, kakor bi bil nalašč ta težki konj izbran za plemenitega jezdeca, celo bela barva njegove grive se je ujemala s sivo bojarjevo brado.

Oboroženje Vjazemskega bilo je mnogo lažje. Ker je še trpel za nedavnimi ranami, nadel ni jeklenega oklepa, če tudi je ta veljal za najzanesljivejšo branilo, oblekel je samo lahko oklepno srajco. Njega ovratnik, zapestniki in kraji obleke bili so posuti z dragimi kamni. Namesto sišaka imel je nizko jerihonko, to je nizko, lepo izbokneno čeladico, katera je bila na čelu in nad ušesi okrašena z zlatom in na vrhu je imela cel šop zlatih žic, po dolgem gosto posutih z rubinovimi iskrami. Kraja čeladice držal se je navpičen pozlačen greben, ki je imel varovati obraz pred poševnimi obrazi; pa Vjazemski iz predrznosti ni doli spustil tega grebena, a ga je priuzdignil z vrvico, da je stal tako visoko, kakor čop vrh čelade, njegov blede obraz in njegova črna brada sta bila popolnem odkrita, a greben je bil podoben zlatemu peresu gizdalinsko utaknemu

plačuje nižja železniška vozarina, kakor za oblikovec, treba bi bilo skrbeti po predlogu III. za spremeno te nepravilne klasifikacije tem bolj, ker se kaže preveliko samozatajevanje lastnih interesov, če se prevažanju tega blaga, katerega se tudi mnogo rabi na lastni progi, dajejo prevelike prednosti. Odstotni odpusti po refakcijskem potu, kateri se dajejo po izjemnem cenovniku V. železniškim pragovom in žaganemu lesu, bi se lahko, ne da bi se škodovalo prometu, odpravili, ker bi posebni cenovnik II. za obdelan in žagan les tudi brez refakcij na velike odpošiljalce pač zadostoval, da bi se les, kateri je za oddajo, spravil v vrednost in se odposlal. Vsled teh refakcij se pač težko živahnejši promet doseže, marveč se le zgodi, da oddajejo nekatere firme pošiljatve na svoje ime, kar ni potrebno. Če bi se tarife za oblikovec po predlogu III. vzprejele, bode to spodbujalo žage k živahnejšemu delovanju, ker bodo lažje dobivale hlodove, promet se bode navzlic refakcij množil ter c. kr. ravnateljstvo si bode prihranilo denar in delo.

IV. „C. kr. ravnateljstvo se prosi, naj dela na to, da se združno s c. kr. priv. južno-železniško družbo v osrednjem listu (Central-Blatt) št. 5, z dne 13. januarja 1883 razglasene prednosti pri železniški vozarini za oblikovec na progi Trbiž-Lesce v Gorico uporabljajo za brusnice lesnih tabel tudi tedaj, če se oblikovec v to porabi, da se izdelujejo iz njega lesene užigalne žice.“

V utemeljitvi se omenja, da je c. kr. priv. južno-železniška družba združno s c. kr. ravnateljstvom razglasila za oblikovec do 4 metre dolgoti od postaj proge Trbiž-Lesce v Gorico tarifo 15 kr. za voz in kilometer + 4 gold. m. p. po poti kartiranja pod pogojem, da je to lesovje namenjeno za brusnice lesnih tabel za papirščino, katere ležijo v dostavnem okraji na Goriškem.

Firma na Goriškem, katera ravno isti oblikovec z istih postaj v Gorico dobiva, a jih hoče rabiti za izdelavanje užigalic, je prosila c. kr. priv. južno-železniško družbo, da bi jej dovolila za jednako blago in jednako relacijo to tarifo tudi tedaj, če izdeluje iz njih užigalice. C. kr. južno-železniška družba na to prošnjo ni odgovorila, zaradi tega so odpošiljalci lesa, kateri oddajejo les obema firmama, prosili c. kr. ravnateljstvo za državno-železniško poslovanje, naj bi se jednaka tarifa uporabljala pri pošiljatih lesa jednake kakovosti tudi tedaj, če se za različne izdelke uporabi. To prošnjo je c. kr. ravnateljstvo odbilo, češ, da se lesovina veliko ceneje dobiva kakor lesene užigalne žice. (Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. junija.

Vsled sklepa českega deželne zbor sešla se je v petek enketa zaradi osnovanja in vzdrževanja obrtnih šol. Enketa je sklenila, da se v tej zadevi izda deželni zakon in zato izvolila posebni komitet. Nemci so protestovali proti temu in poudarjali, da to zadevo urejati ima samo državni zbor, in vsled tega neso hoteli ustopiti v dotični komitet.

Marsikdo je mislil, da se je dvorni svetnik Lienbacher kaj prikupil svojim volilcem s tem, da je v državnem zboru desnici obrnil hrbet in pogumno glasoval z levico za nemški državni jezik. Agitacije za solnograški deželni zbor so pa pokazale, da

za kraj čeladice. Na pasu, trdno pripetem z zaponko po vrhu oklepne srajce, in okrašenem z raznimi priveskami in zvončki, visela je kriva sablja, vsa v dragih kamnih, ravno ta, katero je bil zagovoril mlinar in na katero je trdno zaupal Vjazemski. K baržunastemu sedlu, vijolčne barve, z grahu podobnimi srebrnimi žebli in s srebrnimi pasovi, bila je pritrjena jeklena sekirica. Izpod oklepne srajce videla se je svilnata bela srajca z zlatimi našivki in visela je po svitlorudečih hlačah, katere so bile spodaj zatlačene v zelene zafijanaste črevlje, katerih lepe golenice, po katerih ni bilo nožnih oklepov, segale so do kolen in so bile na vrhu zapete s bisernastim trakom.

Konj Afanasija Ivanoviča, dirjalec zlatorumene barve, bil je ves preprežen, od glave do repa, z rožljajotimi verižicami iz srebrnih zvoncev. Mesto čabrake pokrivala je panterjeva koža njegov hrbet. Na pozlačenem jermenu na čelu svetili so se v zlato udelani veliki rubini. Suhe črne noge gorskega dirjalca še podkovane neso bile, pa na vsakej je zvenil pod gležnjem jeden srebrni zvonček.

(Dalje prih.)

mного Solnogradcev nič kaj ne čišla njegovega delovanja. Tako je 15. t. m. sklical volilni shod v Abtenau, pa je prišlo samo dvanajst volilcev, mej njimi le 7 neodvisnih volilcev, ako k tem prištejemo jednega duhovnika, ki je tudi prišel, drugi so pa bili cesarski uradniki, o katerih se pa ne ve, ali so iz prepričanja ali pa iz kakega drugega uzroka za kandidaturu gospoda dvornega svetnika. Poslednje je verjetnejše. Mesto Abtenau šteje 796 hiš in 3911 prebivalcev, iz tega je razvidno, da velika večina tamošnjega prebivalstva ne goji nikakešnih simpatij za tega poslanca. Govori se, da vsled tega misli sedaj on drugje kandidovati. — Rumuni Bukovini se dosti ne brigajo za to, da so volitve pred durmi, nemštvo pa počasi, če tudi počasi, zato je verjetno, da bo pri prihodnjih volitvah izvoljenih še več Poljakov kakor dozdaj. Rusini, katerih je mnogo v Bukovini, so pa še premalo politično zreli, da bi mogli upati na kake uspehe.

Šlezijskin Čehom se je izpolnila jedna želja. Naučni minister je podelil pravico javnosti českeje gimnaziji v Opavi, katero je ustanovila „Matica skolska“.

Vnanje države.

Srbsko-bolgarski prepir je neki po prizadevanji velevlastij že po večjem poravnani. Samo v oblikovnih vprašanjih so še poravnati nekatere diference.

Rusija energično deluje, da trdno zveže novopridobljene kraje v Srednji Aziji s carstvom. Kakor poročajo „Moskovskija Vjedomosti“ meri novo pridobljeno ozemlje 3600 kvadratnih verst in šteje 200.000 prebivalcev. Nova meja je 60 kilometrov od Herata. Ozemlje, ki si ga je pa Rusija prej prisvojila v teh krajih, nego se je podvržal Merv, pa meri 6000 kvadratnih verst in šteje 141.000 prebivalcev. 5 milijonov rubljev v srebru dovolila je vlada za utrjenja v teh krajih. Poleg tega se je naredila brzjavna zveza iz Askabada v Merv, in knez Dondukov-Korzakov je prebivalcem obljubil, da se bode hitro sgradila transkaspiska železnica. Ta hitrica se da lahko razjasniti. Smoter Rusije je, priti do perzijskega zaliva. — Poročila o snidenji ruskega carja z avstrijskim se ne potrjujejo. Ravno tako ni govora o takem carjevem potovanju v Varšavo. „Kavkaz“ priporoča da Rusija sklene trgovsko pogodbo z Afganistanom. Ko se sezida transkaspiska železnica, bi tu ruski izdelki lahko konkurirali z angleškimi.

Francoski listi se še vedno bavijo z novim brambenim zakonom. Večina njih ga graja in trdi, da se ne bo dal izvesti. — V Pariškem mestnem zboru, v katerem imajo, kakor je znano, radikalci večino, stavlja je meščan Vaillant predlog, da se odpravi policija in se skrb za javno varnost izroči meščanom. Ko bi ta predlog tudi v mestnem zboru dobil večino, bode gotovo vlada skrbela, da se nikdar ne izvede.

Rumunska zbornica se je v petek zaključila s prestolnim govorom. Prestolni govor poudarja, da sta revizija ustave in nov voljen zakon velik napredek za deželo, ker dasta večjo garancijo za neodvisnost volilcev. Nadalje se kralj zahvaljuje v tem govoru za ustanovljenje kronin posestev in v tem vidi dokaz, da imajo Rumunci zaupanje vanj. Naposled se pa zagotavlja, da Rumunija z vsemi državami živi v dobrem prijateljstvu.

Kakor se iz Haaga raznim listom brzojavlja umrl je **holandski** prestolonaslednik Aleksander Oranjski, sin kralja Viljema III iz njegovega prvega zakona s princesinjo Sofijo Württembersko. Prestolonasledstvo preide sedaj, ker imajo v Hollandiji ženske sukcesijsko pravdo, neposredno na Viljeminu, štiriletno hčerko kralja Viljema III. iz njegovega drugega zakona z Waldeško princesinjo Emo. Ker je pa kralj že postaran, bode v slučaju nepolnoletnosti nastavilo se regentstvo.

Danes bosti francoska in angleška vlada v parlamentu dali pojasnila o **egiptovskem** vprašanju. Konferenca se snide 28. t. m., ako bode, do tedaj velevlasti že odgovorile na angleško noto. Kakor se trdi, Gladstone ostane pri tem, da se pomajšajo obresti egiptovskega dolga. Njegovi privrženci mislijo, da sme vlada z gotovostjo računati na večino v spodnji zbornici.

Dopisi.

Iz Gorice 21. junija. [Izv. dop.] Po naključju sem se nekoliko zakasnil s svojimi poročili, končal sem bil s naznanilom, da bode narodna stranka letos poskusila z volitvami v II. redu za mestni zastop. Poskus se ni posrečil, ker ni bilo prave organizacije in pravega vodstva v tej zadevi. Mnogo volilcev ni vedlo na dan volitve volje se li resno, ali ne.

Vabila k veliki slavnosti, katero priredi „slovensko bralno in podporno društvo v Gorici“, se že razpošiljajo. Kakor je iz tega vabila razvidno, razredjena je slavnost v tri dele. Ob 10. uri sv. maša na Kostanjevici pod milim nebom in na to blagoslovljenje zastave; ob jedni popoldne slavnostni banket (kovert 2 gld.) na Katarinijevem vrtu in ob 6. uri zvečer velika beseda na istem vrtu. Odbor se že sedaj mnogo prizadeva, da bi slavnost priredil, ka-

tera ne bode dobremu imenu Goriških Slovencev na škodo. Več o tej slavnosti kasneje.

Ker sem že pri točki o slavnosti blagoslovljenja zastave, naj tu omenim, da se je vršila v sredo 18. t. m. na Travniku jednaka slavnost. Tukajšnji pešpolk vojvoda Ludovik bavarski št. 65. praznoval je istega dne slovesno svečanost blagoslovljenja nove zastave, ker ni ostalo od prejšnje slavne zastave po tolikih bitkah nič drugega, nego goli drog. V torek na predvečer sta bila grad in Travnik krasno razsvitljena, vojaška in mestna godba sti svirali po mestu, 24 strelcev z grada je povekšalo slavnost onega večera. V sredo po deveti uri bila je maša na prostem pred glavarstvom, kjer so bile napravljene stolice za goste in okusno urejen altar. Po maši blagoslovil je g. knezonadškof zastavo, katero je polkovnik po kratkem nagovoru izročil polku. Svečanost je imela nekaj prav ginljivih momentov. Ob dveh popoldne je bil banket, ob petih pa v kasarni prosta veselica za vojake, h kateri je došlo mnogo mestjanov. Zvečer je bil sijajen ples v dvorani društva „Concordije“, da nismo že videli jednakega v Gorici.

Škof za Poreško stolico bo vendar le profesor dr. Flapp. Ni vam mogoče popisati, kakšen utis je naredila ta vest na tukajšnje Slovence. Mislim, da ga ni Slovenca in le malo Lahov, katerim bi bil ta izid večmesečne borbe po volji.

Od Kolpe 20. junija. [Izv. dop.] Pred kratkim ste prinesli vest o tukajšnji posojilnici, da so bili nekateri po razsodbi c. kr. okrožne sodnije v Rudolfovem v zadevah poslovanja posojilnice kaznovani.

Ta stvar potrebuje razjasnila, ker bi občinstvo utegnilo misliti, Bog vedi kaj napačnega se je zgodilo, da je bila kazen določena. Temu je pa bilo tako:

Predstojništvo posojilnice je bilo, kakor bi vsaki pameten človek trditi moral, mnenja, da denar, katerega kdo v posojilnico na obresti uložiti hoče, se slobodno vzame, naj ga da, kdor koli hoče, je li član zadruga ali ne, in ravno tako, da se denar tudi izposodi ljudem, ali so članovi zadruga ali ne. Po tej, kakor bi vsaki človek misliti moral, opravičeni misli so se denarji v posojilnico jemali brez ozira na to, jeli vložnik član zadruga ali ne in ravno tako tudi izposojevali. Okrožna sodnija pa ni bila tega mišljenja, in so zares udje predstojništva in nadzorništva pa jeden goldinar, trije udje pa na po 5 gld. globe bili obsojeni.

Mislim pa, da bi se bila celo da neznatna globa odvrnila, ko bi se kaznovani bili pritožili, kar se pa ni storilo, ker je kazen bila nečutiljiva.

To strašno hudodelstvo tukajšnje posojilnice menda ne bo nobeden pameten človek predstojništvu in nadzorništvu posojilnice za zlo jemal, posebuo, ako se pomisli, da je vodstvo ravnalo „bona fide“ ter s vsprejemanjem ulog in s posojili neudom, marsikaterega posestnika obvarovalo škode in tožbenih stroškov. Posojilnica je sedaj pravila predugačila tako, da sme jemati denar od vsacega, je li član ali ne, in ravno tako sme se tudi izposojevat.

—a—

Domače stvari.

— (Nov škof Ljubljanski.) V soboto zvečer — tedaj za sobotno številko prekasno — dobili smo z Dunaja telegram: **Sekovskega škofa kancelar dr. Misia imenovan škofom Ljubljanskim.** Dr. Jakob Misia, monsignore, con abito violazio, konzistorijalni svetnik, referent, kanonik in knezoškofa kancelar v Gradci, porodil se je 30. junija 1838. l. pri sv. Križi pri Ljutomeru, bil skozi vso gimnazijo v Gradci, kjer se je odgojeval v tamošnjem dijaškem semenišči. Bil je zmirom mej najboljšimi učenci, redno prvi ali drugi. Gimnazijo zvršil je 1857. l., bil ljubljenecek pokojnega knezoškofa grofa Attemsja, kateri ga je po dovršenih teolog. študijah poslal v Rim (menda v zavod „all' anima“), da je ondu napravil doktorat. Ko se je vrnil iz Rima bil je 30. dan maja 1863 v mašnika posvečen ter je takoj postal dvorni kaplan in tajnik. Kanonik je že od 1879. l. Iz dobrega vira se nam poroča, da je narodnjak, več let član „Matice Slovenske“ in družbe sv. Mohorja, sicer pa strogo konservativen. To so v naglici nabrane podrobnosti o novem vladiki, katerim dodamo še željo: da bi nam novi knezoškof mnogo let pastiroval v dubu pokojnih prednikov A. A. Wolfa in Janeza Zlatousta Pogačarja!

— (Predsednikom deželne sodnije v Ljubljani) imenovan je nadsodnije svetnik g. **J. Kapretz.**

— (Deželni predsednik) g. baron Winkler gre prihodnje dni za dlje časa v Logatec na odpust.

— (Gospod vitez Schneid) odpotoval je na tri tedne v Reichenhall na Bavarskem v Kopelj.

— (Deputacija kranjskega obrtnega društva) obstoječa iz društvenega predsednika gospoda Antona Klein-a in odbornikov: Gustava Fischerja, Ivana Förderla in Matije Kunca bila je včeraj pri deželnem predsedniku g. baronu Winkler-ji v obrtnih zadevah. Gospod Klein je naglašal, da je obrtnikom mnogo ležeče na tem, da se določbe obrtne postave v red spravijo in da do sedaj čeravno je obrtno društvo marsikaj že storilo v pospeševanje ustanovljenja zadrug, vendar niti jedne zadruga ni v življenji. Raznovrstni uplavi proti zadrugam dobili so prostor, ker obrtni urad ne kaže dovolj eneržije. Pri zadrugi krojačev razdri se je celo odbor, še predno je pravila predložil. Visoka vlada se tedaj prosi, naj blagovoljno pomore v to, da se uvede vsaj to, kar se v postavi koristnega nahaja za malo obrt. Gospod Förderl poudarjal je, da se mej obrtniki le zaradi tega nahaja toliko mlačnosti, ker so vzrastli pri obrtni svobodi in pri neredu, ter se marsikdo boji reda, ki se ima sedaj upeljati in je jako potreben. Gosp. Fischer je rekel, da obrtni urad nikakor ne more tega dela dovoljno izpeljati, ker mu primanjkuje časa in se tudi dobre volje pri njem dosti ne nahaja. Gospod Kunc pravi, da bi bilo mogoče vse zadruga v prav kratkem času ustanoviti, ko bi se v ta namen nastavilo začasno posebnega uradnika, ki bi nepretrgoma opravljal ta sicer ne prav prijeten posel. Čim preje se pa to zgodi, tem bolje bode, ker se tako odtegnejo tla klubovanju proti zadrugam, ki prihaja od necega dela pomočnikov. Gospod deželni predsednik, kateri je deputacijo jako prijazno vsprejel, je odgovoril, da bode stvar preiskal in potrebno ukrenil, da se kolikor moči hitro izpolnijo navedene želje, kajti postave je treba tudi dejansko izpeljati. Potem seje deputacija poslovila od gosp. deželnega predsednika.

— (V Ljubljani) je včeraj zvečer petletni Janez Schmied, sin kavarnarja pri „Valva-zorji“, na Francovem nabrežji in sicer raz stopnice, ki peljejo k Ljubljani pod gostilnico „zur Sonne.“ Finančne straže komisar g. vitez Födransperg pa je skočil za fantom v vodo in ga rešil.

— (Nesreča.) Danes popoldne pal je triletni otrok črevljarskega mojstra Kovača raz podstrešno okno Skaletove hiše na tla ter se tolikanj poškodoval, da bode težko pri življenji ostal.

— (Predstava g. inženirja Šala) privabila je včeraj jako mnogo občinstva na prostrano dvorišče g. Tönnies-a tovarne. Predstava bila je jako zanimljiva in vredno je, da se jo ogleda. Inženir Šala izumil je posebno obleko, katerej je dal ime „Feuertauchapparat“. Obleka je sicer le iz pavo, a napeljani ima dve cevi, po katerih se dovajata zrak in voda, da je obleka vedno mokra, da se je ogenj ne prime in da je možno i v plamenu dihati. Zažgalo se je pet skladnic s skobljanjem pomešanih in s petrolejem oblitih drv. V to grmado podal se je inženir Šala in ostal v hudem plamenu prvokrat skoro pet minut. Prišedši iz plamena bil je na rokah popolnem hladem, le na hrbtu in na glavi čutilo se je nekoliko toplote. Šel je potem še dvakrat v ogenj, razrival skladnice, sedal na goreča drva in tako dokazal dejanski veljavnost svoje iznajdbe. Občinstvo, mej katerim sta bila tudi deželni predsednik baron Winkler, župan Grasselli in več dostojanstvenikov, bilo je s predstavo jako zadovoljno. Pri predstavi sodelovale so požarne brambe Ljubljanska in iz okolice.

— (Glavno vodstvo c. kr. priv. južne železnice) sklenilo je povodom manévrov, katere bode imelo vojno brodovje v 25. dan t. m. v Trstu, da se izdadó od raznih postaj, mej katerimi je tudi Ljubljana, v 23. in 24. dan t. m. tour in retour-listi za vse tri razrede v Trst in nazaj. Ti listi bodo blizu za 50% ceneji in 10 dnij veljavni za kurirne-, brzo- in poštne vlake.

— (S Krasa) nam piše g. Gradimir: Knjiga, katero omenjate v današnjem listu „Sl N.“ obsega v II. delu „Dušeslovne početke“, (kar bi se nemški reklo: „Psychologische Anfangsgründe.“) a ne „dušne občutke“. Kdaj izide knjiga, ne morem

